

NORDRE FOLLO KOMMUNE

Utvalg for oppvekst, idrett og kulturs vedtak 29.09.2021:

1. For barn og foreldre er det mangfold og kvalitet som er det viktigste når det gjelder barnehager. Foreldre må ha mulighet til å velge barnehager som har ulike måter å drive på, som har ulike eierformer og som har ulike retninger på det pedagogiske opplegget. For barna er kvalitet det viktigste, at barnehagen ivaretar barna på en god måte, gir barna tilhørighet, omsorg og utfordringer. For både barn og foreldre er kompetansen til de ansatte en avgjørende faktor. Utvalg for oppvekst idrett og kultur i Nordre Follo mener at rammebetingelsene for barnehager må legges til rette for god drift av både offentlige, private og ideelle barnehager.
2. I høringen til Storberget-utvalgets innstilling støtter Nordre Follo kommune en justert Kvalitets- og mangfolds modell. Det er avgjørende at en ny modell sikrer et mangfold av tilbud innen barnehagesektoren i kommunene. Det er viktig å understreke at et slikt mangfold også gir maktspredning. Fortsatt levedyktige private barnehager er et viktig korrektiv til offentlige barnehager både for å sikre mangfold og effektiv drift.
3. Dagens finansiering av private barnehager bygger på en finansieringsmodell som er komplisert å håndtere for kommunene. Flertallet i Storberget-utvalget dokumenterer ikke i tilstrekkelig grad hvilke konsekvenser de foreslåtte finansieringsmodellene vil ha for kommuner, barn, ansatte i og eiere av private barnehager. Utvalg for oppvekst idrett og kultur i Nordre Follo mener at videre nasjonal behandling av utvalgets innstilling må gjøre det mulig å drive alle typer barnehager. Likebehandling og sammenlignbare rammevilkår bør fortsatt være bærende for finansieringsmodellen.
4. Nordre Follo kommune ønsker at det utredes en tredje modell for beregning av kommunale tilskudd til private barnehager – her kalt budsjettmodellen.
5. Nordre Follo kommune viser til at barnehagesektoren er underlagt en rekke nasjonale krav og føringer som begrenser både kommunenes og private barnehagers handlingsrom. Nasjonalt fastsatte krav til pedagog- og bemanningsnorm, nasjonalt vedtatt makspris (samt søskenmoderasjon og inntektsgradert betaling) og nasjonale regler for samordnet opptak legger viktige premisser for styringen av sektoren og for finansieringen av private barnehager. Nordre Follo kommune mener endringer i finansieringen av private barnehager må ta hensyn til at premissene for driften i all hovedsak fastsettes nasjonalt. Finansieringssystemet bør derfor fremdeles ha en nasjonal veiledning, dog slik at beregning av tilskudd fortsatt skjer på kommunalt nivå. Finansieringssystemet må ikke gi mulighet til å diskriminere private barnehager, eller svekke private barnehagers evne til å satse på kvalitet. Likebehandling av barn i alle barnehager må sikres. Kommunene må få tilstrekkelig finansiering gjennom rammetilskuddet til å sette alle barnehager, både kommunale og private, i stand til å innfri nye nasjonale krav når slike vedtas. Det er viktig med forutsigbarhet for alle typer barnehager.
6. Nordre Follo kommune mener at det også er nasjonale myndigheters oppgave å sørge for tilstrekkelig finansiering når en vedtar nye kostnadskrevede endringer. Dersom en kommune ønsker å stille kvalitetskrav utover de nasjonale kravene og øke tilskuddene for et slikt arbeid, så bør finansieringssystemet også ha mekanismer som sikrer at de private barnehagene følger slike forsterkede kommunale krav. Nordre Follo kommune mener finansieringssystemet for private barnehager bør være så enkelt som mulig for kommunen å håndtere, og samtidig sikre nødvendig forutsigbarhet. Nordre Follo kommune mener at foreldrenes valg av barnehage bør være tungtveiende for hvordan kapasiteten i barnehagene til enhver tid bygges opp eller reduseres i den enkelte kommune.

7. Flertallet i Storberget-utvalget foreslår at kommunene skal få mulighet til å fastsette lokale forskrifter for finansiering av private barnehager. Nordre Follo kommune mener at dette gir rom for forskjellsbehandling og støtter derfor ikke dette forslaget.
8. Foreldre står i dag fritt til å velge barnehage. Dette må opprettholdes. Det må ikke være slik at en kommune skal kunne påvirke og bestemme nedleggelse av en privateid barnehage. Dette må den enkelte barnehage-eier selv bestemme.
9. Nordre Follo kommune støtter ikke Storberget-utvalgets flertall om kommunal forkjøpsrett av private barnehager, eventuelt med unntak for der kommunen har bidratt til billig eller gratis tomt. At kommunen skal kjøpe opp private barnehager er ufornuftig bruk av kommunale midler.
10. Nordre Follo kommune anbefaler at Husbanken på ny gis anledning til å yte lån for å finansiere nye barnehager og ved oppussing og rehabilitering av eksisterende barnehager.

Budsjettmodellen omtales slik:

Kommunedirektøren er av den oppfatning at en *budsjettmodell* vil innebære en betydelig forenkling i forhold til dagens ordning, som er basert på kommunens regnskap fra to år tilbake med påslag for antatt prisvekst i disse to årene.

Budsjettmodellen bygger på dagens lovtekst om likeverdig behandling mellom kommunale og private barnehager.

Det er imidlertid viktig å peke på at likeverdighet, slik dette praktiseres i dag, slår svært forskjellig ut for de forskjellige barnehagene og fra kommune til kommune. Dette skyldes at de fleste forhold i dagens tilskuddsberegninger er basert på gjennomsnittsberegninger og fastsatte nasjonale satser. Dette gjelder særlig:

- Tilskuddet per barn fastsettes på grunnlag av gjennomsnittet for kostnadene i kommunale barnehager.
- Påslag for pensjonsutgifter er fastsatt etter en nasjonal sats. I dag er denne satsen 13 %.
- Påslag for administrasjonskostnader følger en nasjonal sats. I dag er denne satsen 4,3 %.
- Kapitaltilskuddet følger nasjonale satser, varierende etter barnehagenes alder.

Dette fører til at satsene slår svært forskjellig ut for store og små barnehager i den enkelte kommune, og gir store utslag fra kommune til kommune.

Kommunedirektøren vil derfor understreke at likeverdighet ikke behøver å bety likhet.

Budsjettmodellen innebærer:

- Tilskuddet gis som et årsbudsjett fra år til år, og tilskuddet inngår i det årlige budsjettvedtaket i kommunen.
- Den enkelte private barnehager får sitt årlige tilskudd fastsatt likt budsjettet for en tilsvarende kommunal barnehage i egen kommune. Dette vil innebære forskjellige satser for store og små barnehager i den enkelte kommune.
- Pensjonsutgifter innarbeides i budsjettet etter faktisk kostnad, slik som i kommunale barnehager.
- Administrasjonsutgifter innarbeides i budsjettet etter utgiftsnivået i den enkelte kommune.
- Kapitalkostnader innarbeides i budsjettet etter faktisk kostnad, slik som for kommunale barnehager, og med kommunens kostnadsnivå som en øvre grense.